

UPITNIK ZA KANDIDATKINJU ZA POVJERENICU**Jessika ROSWALL****Okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo****1. Opća sposobnost, predanost europskim ciljevima i osobna nezavisnost**

Koji su aspekti Vaših osobnih kvalifikacija i iskustva posebno relevantni za preuzimanje dužnosti povjerenice i promicanje općih europskih interesa, posebno u području za koje biste bili nadležni? Kako ćete doprinosti provedbi političkih smjernica Komisije? Kako ćete provoditi rodno osviještenu politiku i integrirati rodnu perspektivu u sva područja politike koja pripadaju Vašem resoru? Kako ćete provoditi politiku uključivanja mladih?

Koja jamstva u pogledu svoje nezavisnosti možete dati Europskom parlamentu i kako namjeravate osigurati da ni jedna Vaša prošla, sadašnja ili buduća aktivnost ne dovede u pitanje obnašanje Vaših dužnosti u Komisiji?

Kad sam odrastala u Švedskoj 70-ih i 80-ih godina, EU mi se često činio dalekim. Možda zbog našeg geografskog položaja na rubu kontinenta, u kombinaciji s činjenicom da smo se povijesno doživljavali nesvrstanimi i neovisnima, nikad nije bilo sigurno da će se Švedska jednog dana pridružiti Uniji. Međutim, kad sam se kao mlada, politički angažirana studentica početkom 90-ih zalagala za to da Švedska postane država članica, to je bilo ne samo zato što sam bila uvjerena u gospodarske koristi koje bi članstvo donijelo, nego i zato što sam znala da Švedska pripada europskom projektu. Zbog svojih temeljnih vrijednosti otvorenosti, slobode i ljudskog dostojanstva EU je predstavljao težnje moje generacije i budućnost koju smo željeli za našu djecu.

I sad se sjećam tog vremena: razgovora kod kuće, školskih rasprava i sastanaka s građanima u gradskim vijećnicama i na trgovima diljem zemlje. Sjećam se golemog ponosa koji sam osjetila kad je Švedska konačno postala država članica. Ne mogu zamisliti veću čast od te da kao povjerenica nastavim pomagati u izgradnji naše zajedničke europske budućnosti.

Kao ponosna majka i baka sve više razmišljam o tome kakvu ćemo Uniju ostaviti sljedećoj generaciji. suočeni smo s brojnim izazovima kad je riječ o našoj sigurnosti, blagostanju i prirodi, o kojoj ovisi naša dobrobit. No, uvjerena sam i da, ako surađujemo, kolektivno imamo snagu da prevladamo te izazove.

Kao ministrica europskih poslova tijekom švedskog predsjedanja Vijećem 2023. bila sam zadužena za promicanje zelenije, sigurnije i prosperitetnije Europe. Raditi na usmjeravanju Unije tijekom razdoblja dotad nezabilježene nesigurnosti bilo je vrlo zahtjevno, ali je i donosilo mnogo zadovoljstva, i ponosna sam na svoju ulogu u održavanju naše potpore Ukrajini, postavljanju konkurentnosti na vrh dnevnog reda i pomaganju u postizanju dogovora o velikim dijelovima paketa „Spremni za 55 %”.

Prije nekoliko tjedana predsjednica von der Leyen povjerila mi je, kao kandidatkinji za povjerenicu, portfelj koji utječe na živote svih Europljana. Kao što je predsjednica navela u mojem mandatom pismu, „klima i zaštita prirode ključni su za zdravlje i prosperitet.” Budem li potvrđena kao povjerenica, doprinosit ću provedbi političkih smjernica kao povjerenica za okoliš, otpornost vodoopskrbe i konkurentno kružno gospodarstvo te kao aktivna i angažirana članica Kolegija otvorena za suradnju. Ta su područja politike među onima koja najviše prožimaju pravnu stečevinu Unije. Stoga će biti neizostavna bliska suradnja s drugim članovima Kolegija, što je kompetencija za koju se nadam i vjerujem da sam jasno dokazala tijekom svoje političke karijere.

Kao povjerenica stavila bih snažan naglasak na informiranje građana o Europi na terenu, bilo unutar ili izvan mog resora. Stoga bih rado posjetila sve države članice i mnoge regije te aktivno surađivala s našim međunarodnim partnerima, posebno u kontekstu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala i Globalnog ugovora o plastici. U skladu s Komisijinim ciljem jačanja geopolitičke uloge Europe nastojat ću osigurati da EU preuzme vodeću ulogu u globalnom upravljanju okolišem, posebno u pogledu zaštite

bioraznolikosti, otpornosti voda i politika kružnog gospodarstva, što bi doprinijelo našoj globalnoj konkurentnosti i okolišnoj održivosti.

Kao povjerenica nastavila bih i naš važan rad na rodnoj ravnopravnosti i angažmanu mladih, što su pitanja u kojima je Parlament pokazao veliku inicijativu. Kako je istaknuto u Programu UN-a za okoliš i Globalnom forumu OECD-a o okolišu, okolišne promjene imaju rodno diferencirane učinke. Stoga ću svakako raditi, u skladu s Osmim programom djelovanja za okoliš, na rodno osviještenoj politici u svim područjima zaštite okoliša, surađujući s povjerenicom za ravnopravnost i koristeći resurse kao što su koordinator Glavne uprave za okoliš za ravnopravnost i Radna skupina Komisije za ravnopravnost. Pobrinut ću se da se relevantni rodno specifični učinak analizira u procjenama učinka i u vezi s tim pitanjima surađivati s dionicima. To će uključivati uzimanje u obzir socijalnog učinka politika zaštite okoliša na žene, posebno u ranjivim zajednicama, te osiguravanje da naša tranzicija prema većoj održivosti ne produbi postojeće nejednakosti.

Trajni gubitak kvalitete okoliša i bioraznolikosti utjecat će na mlađe generacije. A mladi imaju vlastita, ponekad različita, stajališta o najboljem pristupu politikama u području okoliša, otpornosti voda i kružnog gospodarstva. Stoga sa zadovoljstvom iščekujem svoj prvi godišnji dijalog o politikama za mlade, koji bih organizirala u prvih 100 dana svojeg mandata. Budem li potvrđena kao povjerenica, posebno ću nastojati organizirati sastanke s predstavnicima mladih iz cijelog EU-a i na međunarodnoj razini, među ostalim predstavnicima organizacija za zaštitu okoliša i mladih poljoprivrednika. Ta će mi savjetovanja pomoći u razumijevanju perspektive mladih pri oblikovanju politika koje su u mojoj nadležnosti i pri predstavljanju EU-a na globalnoj razini.

Kao kandidatkinja za povjerenicu koja traži vaše povjerenje, obvezujem se da ću se pridržavati najviših etičkih standarda, uvijek postupati u skladu s Ugovorima i poštovati Kodeks ponašanja povjerenika. Tijekom švedskog predsjedanja Vijećem najviše sam se posvetila nepristranom posredovanju i pronalaženju zajedničkog stajališta među državama članicama. Kao povjerenica ne bih primala upute ni od koje vlade ili kakvog drugog subjekta i u potpunosti bih se posvetila promicanju europskog interesa. Ako dođe do bilo kakve situacije koja bi mogla predstavljati sukob interesa u obavljanju mojih dužnosti, odmah ću o tome obavijestiti predsjednicu. Te obveze ne shvaćam olako: kao odvjetnica, bivša članica švedske odvjetničke komore, dugogodišnja zastupnica u parlamentu i ministrica, cijeli sam život posvetila službi na temelju načela integriteta, neovisnosti i nepristranosti.

2. Upravljanje resorom i suradnja s Europskim parlamentom

Možete li se obvezati da ćete propisno obavještavati Parlament o Vašim aktivnostima i aktivnostima Vaših odjela? Kako shvaćate svoju odgovornost prema Parlamentu?

Koje ste konkretne obveze spremni preuzeti u pogledu Vaše angažiranosti u radu s Parlamentom i prisutnosti u Parlamentu (i u odborima i na plenarnim sjednicama), u pogledu transparentnosti, suradnje i učinkovitog daljnjeg postupanja u vezi sa stajalištima Parlamenta i njegovim zahtjevima za zakonodavne inicijative? Jeste li spremni Parlamentu pravovremeno pružati informacije i dokumente o planiranim inicijativama ili postupcima koji su u tijeku, jednako kao i Vijeću?

Od svojeg osnutka naša Unija crpi snagu iz suradnje. Bez suradnje koja nadilazi nacionalne granice, regije i politička uvjerenja, europski projekt ne bi se ni mogao ostvariti. To načelo suradnje ugrađeno je i u odnos između naših institucija, a ja obećavam da ću ga poštovati.

Kao dugogodišnja zastupnica u parlamentu, bivša ministrica europskih poslova i moguća povjerenica, iznimno sam svjesna važnosti suradnje s građanima, kojima se nadam da ću imati priliku služiti. Kao članica Kolegija i poštujući postupke utvrđene Ugovorom, smatram da sam odgovorna izravno izabranim zastupnicima u Europskom parlamentu. Tako sam obnašala svoju dužnost u vladi i tako bih postupala i kao povjerenica.

Ovaj je parlament u više navrata pokazao vodstvo u održivoj tranziciji Europe. Zahtijevali ste jasno djelovanje i rezultate, a i omogućili ste da se čuje glas građana koji su zabrinuti da su naše politike ponekad presložene. Tome sam iz prve ruke svjedočila kao ministrica europskih poslova tijekom švedskog predsjedanja Vijećem jer sam sudjelovala u gotovo pedeset plenarnih rasprava. To mi je dalo iznimno vrijedan uvid u promišljanja zastupnika, što ih brine i što žele postići, i time pomoglo u izgradnji mostova između suzakonodavaca. Održiva i pravedna tranzicija mora se razvijati u suradnji s Parlamentom kako bi se osigurala najšira demokratska potpora i najdjelotvorniji rezultati politika.

Obvezujem se da ću nastaviti tu suradnju ako budem potvrđena kao povjerenica te da ću raditi na jačanju posebnog odnosa između Parlamenta i Komisije u skladu s obvezama iz političkih smjernica predsjednice, Okvirnog sporazuma iz 2010. i Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva iz 2016. Kao povjerenica pobrinula bih se da se svi odnosi između Parlamenta i mene i mojeg kabineta temelje na otvorenosti, transparentnosti, uzajamnom povjerenju i redovitoj razmjeni informacija, među ostalim svojim osobnim sudjelovanjem na saslušanjima odbora, u plenarnim raspravama i međunarodnim pregovorima.

Budem li potvrđena kao povjerenica, proaktivno ću postupati u skladu s obećanjem predsjednice da će Parlament dobiti veću ulogu u pokretanju zakonodavnih inicijativa i oblikovanju zakonodavstva. Sa zadovoljstvom ću raspravljati o svakoj rezoluciji Parlamenta u skladu s člankom 225. u okviru mojeg resora u posebnom strukturiranom dijalogu s nadležnim odborom te ću aktivno sudjelovati u raspravama Komisije na temelju tih rezolucija. Kako bi se Parlamentu omogućilo djelotvorno provođenje demokratskog nadzora, pobrinula bih se da mu se, jednako kao i Vijeću, jasno i pravodobno pružaju potrebne informacije o planiranim inicijativama i tekućim zakonodavnim postupcima. Ujedno bih se pobrinula za brzo i jasno postupanje u vezi sa stajalištima Parlamenta i njegovim zahtjevima za zakonodavne inicijative. Naravno, u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom o boljoj izradi zakonodavstva, osigurat ću da Parlament bude u potpunosti obaviješten o potencijalnom socijalnom, ekološkom i gospodarskom učinku predloženog zakonodavstva.

Pitanja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane:

3. Koje ćete konkretne mjere poduzeti u kontekstu europske strategije za otpornost vodoopskrbe kako bi se riješilo pitanje učinkovitosti potrošnje vode, nestašice vode, onečišćenja i rizika povezanih s vodom? Na koji ćete način uzeti u obzir posebnosti pojedinačnih država članica, uključujući poljoprivredne posebnosti, te kritičan odnos između vode i zdravih ekosustava, uzimajući u obzir i dostupne tehnologije? Koje mjere planirate poduzeti kako bi se postigli i održali visoki standardi kvalitete vode, među ostalim provedbom postojećeg pravnog okvira?

Pitanje vode bitno je na globalnoj razini, a EU mora svojim primjerom predvoditi djelovanje u tom području. EU i njegove države članice u budućnosti će se morati usmjeriti na održivo upravljanje vodama, otpornost vodoopskrbe i problem nestašica vode. Voda je važna za ljude, poduzeća, poljoprivredu, infrastrukturu, energetiku, unutarnju plovidbu, kao i za čitave ekosustave i njihove usluge. Unatoč tome, u mnogim dijelovima Europe i svijeta ugrožavaju je klimatske promjene, loše strukturno upravljanje, neodrživo korištenje zemljišta, hidromorfološke promjene i onečišćenje.

Europske regije i gradove sve češće pogađaju smrtonosni toplinski valovi, nestašice vode, riječne poplave i bujice. Dobrobit građana i održiv uspjeh i konkurentnost EU-a u svim gospodarskim sektorima ovisit će o čistom, učinkovitom i kružnom sustavu upravljanja vodama (vidjeti i 8. pitanje). U okviru programa „pravedne tranzicije” bit će ključno svima osigurati pristup čistoj vodi.

Stoga će opći cilj europske strategije za otpornost vodoopskrbe biti očuvanje kvalitete i količine vode u EU-u i šire, jačanje konkurentne inovativne prednosti naše vodne industrije i uklanjanje temeljnih uzroka problema u području vode, uključujući onečišćenje, nestašicu i posljedice klimatskih promjena. Strategija će biti komplementarna novom europskom planu za prilagodbu klimatskim promjenama, europskom mehanizmu civilne obrane i Europskom paktu o oceanima. Blisko ću surađivati s povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast, povjerenicom za pripravnost i upravljanje krizama te povjerenikom za ribarstvo i oceane kako bismo uskladili pristupe u svim svojim inicijativama koje se odnose na vodu. U tom će kontekstu važni biti partnerstvo i solidarnost.

Za integraciju upravljanja slatkom vodom u čitav vodni ciklus ključno je imati sveobuhvatan pristup, „od izvora do mora”. U partnerstvu s povjerenikom za ribarstvo i oceane zalagat ću se za održivo upravljanje našim morskim i obalnim ekosustavima, koje će biti solidan temelj za uspješno plavo gospodarstvo.

Moj će pristup uključivati tri glavna elementa: strogu provedbu postojećeg zakonodavstva, znatna ulaganja u vodnu infrastrukturu i relevantne čiste tehnologije, kao i pojednostavnjenje zakonodavstva ako se to pokaže korisnim. Budem li potvrđena kao povjerenica, prednost ću dati provedbi ključnog zakonodavstva, uz dijalog s relevantnim dionicima, te ću državama članicama pružati prilagođenu potporu i odgovoriti na njihove konkretne potrebe, pa i na razini regija. Zagovornica sam takvog dijaloga, ali neću se ustručavati poduzeti mjere izvršenja u slučaju strukturnog neizvršavanja zakonodavstva. Kad je riječ o potrebama za financiranjem, namjeravam surađivati s Europskom investicijskom bankom i drugim financijskim institucijama i dionicima kako bi se osmislila nova i potaknula ulaganja u tradicionalna i prirodna infrastrukturna rješenja za financiranje.

Vodeći brigu o regionalnim razlikama i specifičnim poteškoćama razradila bih europsku strategiju za otpornost vodoopskrbe, čiji bi pristup upravljanju vodama bio kohezivan i prilagođen posebnim uvjetima svake države članice. U raznim dijelovima EU-a suočavamo se s različitim problemima povezanim s vodom, uključujući nedostatak vodnih resursa zbog duljih razdoblja suše, katastrofalne poplave i degradaciju vodnih ekosustava u slatkovodnom i morskom okolišu. Svi ti problemi našim građanima i poduzećima stvaraju velike troškove. Iako se javljaju po cijeloj Uniji, nisu svugdje jednako česti ni ozbiljni. U suradnji s izvršnim potpredsjednikom za koheziju i reforme radit ću na tome da se mobiliziraju ulaganja i podupiru reforme koje će biti odgovor na takve probleme povezane s vodom. Cilj nam mora biti da očuvamo socijalnu i teritorijalnu koheziju te povećamo otpornost ruralnih i urbanih zajednica svugdje u EU-u.

Znam da se poljoprivredni sektor suočava sa specifičnim poteškoćama i da ga posebno teško pogađaju nestašica i višak vode, kao i pogoršanje kvalitete vode. Smatram da treba posebnim mjerama podupirati poljoprivredne prakse otporne na probleme s vodom i pronaći rješenja za štetu koju kvaliteti vode uzrokuju nutrijenti (uključujući nitrati) i otjecanje pesticida. U suradnji s povjerenikom za poljoprivredu i hranu nastojat ću uključiti otpornost vodoopskrbe u novu viziju za poljoprivredu i hranu.

U strategiji za otpornost vodoopskrbe želim i promicati razvoj i primjenu novih tehnologija, i to tako da se olakša pristup financiranju i promiče učinkovitost potrošnje vode, uključujući ponovnu uporabu. To će se temeljiti na naprednoj inovativnosti i stručnom znanju vodnog sektora EU-a u području vodne infrastrukture, učinkovitosti potrošnje vode, digitalizacije i umjetne inteligencije.

Svesrdno ću promicati otpornost vodoopskrbe na globalnoj razini, a budem li potvrđena kao povjerenica, uključit ću se u dijalog i partnerstva s trećim zemljama, prije svega s posebnim izaslanikom UN-a za vodu, u okviru priprema za Konferenciju UN-a o vodama 2026. Jedan od glavnih prioriteta bit će osiguravanje pristupa zdravstveno ispravnoj vodi i sanitarnim uslugama, kao i poticanje prekogranične suradnje u području vode. Potpora multilateralim mjerama u području vode preko platformi kao što su Konvencija UNECE-a ili Konvencija UN-a o suzbijanju dezertifikacije pogodovat će globalnom miru i stabilnosti.

4. Koje konkretne mjere planirate predstaviti u okviru akta o kružnom gospodarstvu kako bi se stvorila tržišna potražnja za sekundarnim sirovinama i uspostavilo jedinstveno tržište otpada? Osim potrebne provedbe postojećeg zakonodavstva, hoće li taj akt nadilaziti reviziju postojećeg okvira o otpadu i održivim proizvodima? Koji je očekivani učinak na ekološki otisak Unije, upotrebu resursa i konkurentnost EU-a? Koje konkretne sektorske mjere, primjerice u području kritičnih sirovina i tekstila, namjeravate poduzeti, među ostalim s obzirom na uvoz iz trećih zemalja?

Tranzicija prema kružnom gospodarstvu ima za cilj da naš pristup proizvodima i materijalima prestane biti linearan i počne se temeljiti na njihovom životnom ciklusu. Tako ćemo poboljšati svoju konkurentnost i gospodarske rezultate, a istovremeno smanjiti svoj ekološki otisak i ovisnost o primarnim resursima. Kružni pristupi unaprijedit će produktivnost resursa i korištenje sekundarnih sirovina, zbog čega ih valja integrirati u plan za čistu industriju.

Vađenje i prerada resursa odgovorni su za više od polovine globalnih emisija stakleničkih plinova, velik dio posljedica na zdravlje i većinu gubitka bioraznolikosti zbog prenamjene zemljišta. Resursi su najveći ulazni trošak za europsku proizvodnu industriju, što znači da naša konkurentnost ovisi o njihovu racionalnom iskorištavanju. Industrije EU-a ovisi o kritičnim i strateškim sirovinama, a kružni sustavi osmišljeni su tako da resursi što dulje ostanu u uporabi, čime se smanjuju stvaranje otpada i vanjske ovisnosti koje ugrožavaju našu otvorenu stratešku autonomiju.

U posljednjem mandatu postignut je solidan napredak u uvođenju novih inicijativa i preispitivanju ključnih zakonodavnih akata.

Unatoč tome, jedinstveno tržište za kružno gospodarstvo još nije realizirano.

Među glavnim je faktorima koji EU-u otežavaju tranziciju na kružno gospodarstvo slaba potražnja za sekundarnim sirovinama, kružnim proizvodima i uslugama u kombinaciji s neučinkovitim jedinstvenim tržištem za otpad. To je istaknuto u izvješćima Lette i Draghija. Budem li potvrđena kao povjerenica, to su neka od područja kojima se želim posvetiti.

Kako bi konkurentno kružno gospodarstvo postalo stvarnost i kako bi se što bolje iskoristile prednosti jedinstvenog tržišta, mora se ispraviti ono što na tržištu ne funkcionira (vidjeti i 9. pitanje). Sekundarne sirovine često su skuplje od primarnih, čije cijene obično ne odražavaju kako njihovo vađenje i prerada utječu na okoliš. Prije predstavljanja akta o kružnom gospodarstvu temeljito ću razmotriti te probleme i moguća rješenja u okviru opsežnog dijaloga s dionicima, nacionalnim tijelima i poslovnom zajednicom, pri čemu ću nastojati iskoristiti mogućnosti za jačanje konkurentnosti i pojednostavnjenje propisa. To će uključivati strategije za jačanje korištenja sekundarnih sirovina kako bi se smanjio ekološki otisak, posebno otisak potrošača i materijala, i učvrstila prednost naše industrije pred konkurentima.

Vidim potencijal u tri sastavnice. To su:

- praktična provedba sveobuhvatnog zakonodavstva koje su Parlament i Vijeće odobrili u posljednjem mandatu. To uključuje praćenje, rano upozoravanje i tehničku pomoć, kao i razmatranje rješenja za financiranje,
- iskorištavanje jedinstvenog tržišta, što uključuje postizanje veće usklađenosti i djelotvornije pristupe pitanjima kao što su proširena odgovornost proizvođača i kriteriji za prestanak statusa otpada, kao i racionalizaciju i pojednostavnjenje,
- jačanje ekonomije tranzicije prema kružnom gospodarstvu i promicanje kružnih proizvoda i poslovnih modela, među ostalim u sve većem toku e-otpada, koji obiluje kritičnim i drugim vrijednim sirovinama.

Moramo imati na umu da je EU aktivan i na globalnim tržištima i da naše politike imaju utjecaj izvan naših granica. Stoga ću, ako budem potvrđena, surađivati s kolegama povjerenicima na vanjskoj dimenziji kružnosti. Želim da suradnjom zajamčimo ravnopravne uvjete, pa i uz pomoć nadzora tržišta. Moramo diversificirati uvoz kritičnih sirovina i promicati kružnost u okviru partnerstava za čistu trgovinu i ulaganja kako bismo uspostavljali i održavali dugoročne, uzajamno korisne odnose.

Kako bih utvrdila najdjelotvornije i najprikladnije instrumente za akt o kružnom gospodarstvu, želim pokrenuti opsežna savjetovanja i provesti sveobuhvatne procjene učinka, pritom pažljivo uzimajući u obzir veze s postojećom pravnom stečevinom, moguće financijske posljedice i administrativno opterećenje. Iako bi svaka mjera morala biti ciljana, namjeravam prema potrebi poduzeti i više od same revizije postojećeg okvira. Primjeri instrumenata koji bi mogli imati važnu ulogu uključuju daljnje usklađivanje, mjere posebno usmjerene na sve veći tok e-otpada, mjere za poticanje novih tržišta uvođenjem ciljeva za udio recikliranog materijala, gospodarske poticaje i reviziju politika javne nabave. Imam na umu raznolikost materijala i specifične aspekte njihove ponude i potražnje, zbog čega ne namjeravam pokušati na sve primijeniti jedan te isti pristup. Umjesto toga, nastaviti ću s provedbom strategija i zakonodavstva za plastiku, baterije, ambalažu i tekstil i taj rad prilagođavati posebnim značajkama svakog od tih sektora.

Zatim, kako je navedeno u mojem mandatnom pismu, budem li potvrđena kao povjerenica namjeravam predstaviti novu strategiju za biogospodarstvo kako bi se potaknule inovacije, održivo pojačala proizvodnja biomaterijala i iskoristile sinergije s kružnim gospodarstvom (vidjeti i 7. pitanje).

Savjetovat ću se s dionicima kako bismo za kružno gospodarstvo iskoristili potencijal Uredbe o ekološkom dizajnu za održive proizvode i pobrinuli se za to da zahtjevi za ekološki dizajn budu jednostavniji, operativni i djelotvorni (vidjeti i 9. pitanje).

Općenito, moj je cilj pripremiti akt o kružnom gospodarstvu koji će pokrenuti i nastaviti smanjivanje ekološkog otiska Unije, jačati njezinu konkurentnost i poticati njezinu otvorenu stratešku autonomiju.

5. Kako ćete provesti akcijski plan za nultu stopu onečišćenja kako bi se osiguralo da se po potrebi na odgovarajući način uzmu u obzir svi sektori i planirate li dodatne mjere? Kad ćete predstaviti prijedlog revizije Uredbe REACH kojim se osigurava pojednostavnjenje, uz istodobno jamčenje bolje zaštite zdravlja i okoliša te konkurentne industrije? Koji je vaš plan za perfluoralkilne i polifluoralkilne tvari kako bi se izloženost ljudi i okoliša tim tvarima svela na najmanju moguću mjeru, uz istodobno osiguravanje jasnog i izvedivog okvira za industriju uzimajući u obzir osnovne namjene?

Čista voda i zrak trebaju svima. Mjere u okviru akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja iz 2021. dosad su već provedene ili se naveliko provode, a uključuju revidirano, ojačano i ažurirano zakonodavstvo koje doprinosi europskom zelenom planu u području kvalitete zraka, onečišćujućih tvari u vodi, pročišćavanja

komunalnih otpadnih voda, industrijskih emisija i žive, kao i razvrstavanju, označivanju i pakiranju štetnih kemikalija. U skladu s predsjedničnim političkim smjernicama prioritet za predstojeće godine bit će provedba i podupiranje država članica, uključujući regije i gradove, u provedbi tih novih mjera u korist stanovništva, a posebno najranjivijeg, kao i poduzeća.

Budem li potvrđena kao povjerenica, dat ću detaljan pregled našeg dosadašnjeg napretka u postizanju ciljeva nulte stope onečišćenja do 2030. Među ostalim, preostaje nam dovršiti tekuće evaluacije zakonodavstva o nitratima, pomorskoj strategiji i vodi za kupanje, kao i provjeru primjerenosti načela „onečišćivač plaća”. Planirana strategija za otpornost vodoopskrbe bit će važna i u tom kontekstu.

Osim toga, u predsjedničnim političkim smjernicama poziva se da se u okviru plana za čistu industriju donese paket za kemijsku industriju. Taj paket trebao bi ojačati izvršavanje zakonodavstva o kemikalijama kako bi se osigurali jednaki uvjeti, među ostalim za prodaju na internetu, i tako podržalo i zadržalo vodstvo održivih poduzeća iz EU-a u globalnoj konkurenciji. Nadalje, trebao bi kemijskoj industriji, a posebno MSP-ovima, pružiti veću potporu u prelasku na sigurnije alternative. Obvezujem se da ću s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju pripremiti paket za kemijsku industriju koji će uključivati prijedlog revizije Uredbe REACH 2025. (vidjeti i 8. pitanje). Želim da se revizijom Uredbe REACH pojednostavni i modernizira taj regulatorni okvir kako bi se podržala održiva konkurentnost i sigurnost u EU-u te još bolje zaštitilo zdravlje ljudi i okoliša. Želim revidirati dvojni sustav odobrenja i ograničenja kako bi se znatno smanjila potreba za pojedinačnim odobrenjima za uporabu opasnih tvari i poboljšali zahtjevi koji se odnose na informiranje u ključnim područjima kao što su endokrini disruptori. Tako ćemo unaprijediti informiranje i kontrolu rizika.

U Komunikaciji Komisije o nužnoj uporabi iz travnja 2024. prepoznaje se da se u industriji koriste razne štetne tvari, uključujući PFAS-ove, koje su bitne za zelenu i digitalnu tranziciju, kao i za našu stratešku autonomiju. Aktualni prijedlog o ograničavanju uporabe PFAS-ova za širok raspon potrošačkih i industrijskih namjena trebao bi što prije zajamčiti dodatnu jasnoću i predvidljivost. Već mogu najaviti da ću nastojati zabraniti uporabu PFAS-ova u proizvodima široke potrošnje, kao što su kozmetika, materijali koji dolaze u dodir s hranom i vanjska odjeća. Podržala bih nastavak uporabe PFAS-ova u industriji ako ne postoje primjerene alternative u smislu učinkovitosti i sigurnosti, posebno u ključnim primjenama, u strogo kontroliranim uvjetima dok se ne pronađu prihvatljive zamjene, uz stroga pravila o emisijama i zbrinjavanju kako bi se ograničilo ispuštanje tih tvari u okoliš te uz jasne poticaje za inovacije i razvoj održivih zamjenskih tvari.

6. Obvezujete li se na potpunu i pravodobnu provedbu i primjenu postojećeg zakonodavstva u području prirode te na ispunjavanje međunarodnih obveza EU-a? Kako ćete osigurati odgovarajuću razinu financiranja za provedbu tih politika, uključujući mogući namjenski fond za obnovu prirode u sljedećem VFO-u? Kako predviđate razvoj okvira za kredite za obnovu prirode?

Zalažem se za potpunu i pravodobnu provedbu i izvršenje cjelokupnog zakonodavstva u području prirode i za ispunjavanje **međunarodnih obveza EU-a kad je riječ o bioraznolikosti**, posebno u skladu s Globalnim okvirom za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala. Zdravi ekosustavi ljudima i društvima donose niz koristi, uključujući ublažavanje klimatskih promjena, prilagodbu tim promjenama, sprečavanje rizika od katastrofa, sigurnost opskrbe hranom, sigurnost opskrbe vodom i razne druge usluge ekosustava. To je neophodno za dobrobit našeg društva i otpornost naših gospodarstava, kao i za našu dugoročnu konkurentnost.

Cilj pravne zaštite 30 % našeg kopnenog područja doima se ostvarivim, ali trebamo dodatno poraditi na tom istom cilju za naša mora. Nadalje, moramo osigurati učinkovito upravljanje i očuvanje svih zaštićenih područja kako bi naše društvo, gospodarstvo i sama priroda od njih ostvarili što veću korist.

Pravnu stečevinu u području prirode, uključujući takozvane direktive o prirodi i novu Uredbu o obnovi prirode, čine važni, a fleksibilni instrumenti koji doprinose zaštiti i obnovi ekosustava, održavanju ključnih usluga ekosustava i europskoj otpornosti općenito. Svim time doprinose i našoj konkurentnosti. Njihova potpuna provedba i izvršenje bitni su i za ispunjavanje međunarodnih obveza EU-a, što će mi biti jedan od ključnih prioriteta budem li potvrđena kao povjerenica.

Ako budem potvrđena, usredotočit ću se na provedbu i na njoj blisko surađivati sa svim dionicima koristeći se svim dostupnim instrumentima, uključujući tehničku pomoć, izgradnju kapaciteta, osiguravanje usklađenosti i izvršavanje. Također želim i s regijama raspravljati o pitanjima koja se tiču baš njih. Htjela bih pojednostavniti što

god se može. Nastojat ću smanjiti nepotrebno administrativno opterećenje i poboljšati dosljednost i sinergije među različitim politikama kad god to bude moguće, a da se time ne ugroze ciljevi naših politika.

Vjerujem da moramo brzo uvoditi digitalne alate i iskoristiti sav njihov potencijal. Konkretno, tehnologije za promatranje Zemlje pridonijet će provedbi i izvršavanju propisa, a istodobno rasteretiti dionike.

Za izgradnju otpornog i konkurentnog gospodarstva moramo poticati ulaganja s povoljnim utjecajem na prirodu. Ulaganjem u prirodu odgovaramo na probleme u području okoliša, ali i stvaramo nove prilike i radna mjesta za ljude i poduzeća u novim sektorima. Za financiranje prirode bit će potrebna odgovarajuća javna i privatna sredstva.

Trenutačni višegodišnji financijski okvir već pruža nekoliko mogućnosti financiranja prirode, a preostaje nam da ih što bolje iskoristimo. Kako je navedeno u političkim smjernicama predsjednice, potreban nam je nov pristup za moderan i ojačan proračun za sljedeći višegodišnji financijski okvir. Naš sljedeći dugoročni proračun treba biti ciljaniji, jednostavniji i učinkovitiji te odražavati europske strateške prioritete i našu ambiciju da budemo Komisija ulaganja. Obvezujem se da ću razmotriti kako iz što više izvora doprinijeti obnovi prirode i kako stvoriti poticaje za poljoprivrednike i druge koji gospodare zemljištem s poštovanjem prema prirodi. Na tome ću surađivati s povjerenikom za poljoprivredu i hranu i povjerenikom za proračun, borbu protiv prijevara i javnu upravu. Prvo trebamo promisliti o tome što želimo financirati, a tek zatim o tome kako najbolje ostvariti svoje ciljeve i maksimalno povećati rezultate u praksi. Tako ćemo ostvariti veće koristi od uloženi sredstava.

S obzirom na jasnu potrebu za dodatnim financiranjem i znatne gospodarske prilike koje bi ono donijelo, moja je namjera, budem li potvrđena kao povjerenica, razmotriti uvođenje tržišnih poticaja kao nadopune javnom financiranju. To bi uključivalo certifikate i kredite kao nagrade za one koji se bave održivim praksama. Takvi bi poticaji mogli potaknuti osiguravajuća društva da više ulažu u solidne ekosustave, pomoći poduzećima da iskoriste usluge ekosustava i promicati razvoj ekološki prihvatljivih proizvoda. Budem li potvrđena, namjeravam se uključiti u dijalog s relevantnim dionicima i unaprijediti rad na pilot-programima za certifikaciju bioraznolikosti i kredite za prirodu, što će pojačati i trenutačni rad na nacionalnoj razini. Ti bi programi trebali biti u skladu sa strogim kriterijima kvalitete koji odražavaju europske i međunarodne ciljeve u području bioraznolikosti.

7. Kako će se ažuriranom strategijom za biogospodarstvo ostvariti potencijal europskog biogospodarstva na održiv način i u skladu s ciljevima utvrđenima u zelenom planu? Koje ćete konkretne mjere poduzeti kako bi se primijenila znanstveno utemeljena strategija koja znatno doprinosi gospodarskoj konkurentnosti EU-a, uz poštovanje okolišnih i prirodnih resursa?

Sektor biogospodarstva, koji je u EU-u sve jači, nudi alternativna i inovativna rješenja koja obuhvaćaju niz sektora, uključujući poljoprivredu, hranu, građevinarstvo, materijale kao što su plastika i tekstil, kemikalije i prijevoz, a građanima i poduzećima u EU-u pruža brojne zanimljive mogućnosti. Budem li potvrđena kao povjerenica, namjeravam maksimalno iskoristiti potencijal tih rastućih biogospodarstvenih sektora. Smatram da biogospodarstvo može biti vrlo korisna dopuna kružnosti, važan element plana za čistu industriju i velik doprinos konkurentnosti i blagostanju. U skladu s predsjedničini zalaganjem za nastavak rada u okviru europskog zelenog plana predstaviti ću novu strategiju za biogospodarstvo. Tu strategiju smatram ključnim elementom EU-ovog programa za održivu konkurentnost i njegovih industrijskih politika, a povezana je i s aktom o biotehnologiji, strategijom za biološke znanosti i aktom o kružnom gospodarstvu.

U okviru poboljšane strategije za biogospodarstvo moramo omogućivati i podupirati ključna ulaganja u tehnologije, sektore, proizvode i materijale koji mogu pomoći širenju biogospodarstva. Središnja tema bit će joj kružnost kako bi biogospodarstvo smanjilo pritisak na okoliš, štitilo bioraznolikost i poboljšalo čitav raspon usluga ekosustava. To podrazumijeva poticanje strateške uporabe biomase i zadržavanje biomase u gospodarstvu što je dulje moguće prije nego što se upotrijebi za proizvodnju energije, uz maksimalno povećanje uporabe sekundarnih sirovina (kao što su otpad od hrane i poljoprivrede, nusproizvodi i sekundarni tokovi).

U svojem pristupu ne smijemo zaboraviti da biomasa jest obnovljiva, ali ne i neiscrpiva. U vrijeme sve oštrijeg natjecanja za biomasu moramo upravljati tim pritiskom na zemljišta i biomasu u skladu s međunarodnim obvezama EU-a, uključujući Globalni okvir za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala. To ovisi o održivoj nabavi sirovina i primjeni načela kaskadne uporabe, čime ćemo osigurati da od korištenja biomase ostvarujemo maksimalnu korist za gospodarstvo i okoliš. Usmjerimo li se na podcijenjene sirovine koje su u skladu s načelima održivosti i

kružnosti, možemo osloboditi potencijal održive bioenergije, posebno u sektorima kao što je zrakoplovstvo, koje će vjerojatno nastaviti ovisiti o tekućim gorivima u doglednoj budućnosti.

Kako bi se postigli ti ciljevi, u strategiji bi trebalo odrediti niz sektora i proizvoda biogospodarstva koji bi EU-u trebali biti prioriteta i utvrditi kako podupirati širenje tih sektora i jačati poduzeća koja su u njima aktivna. Moramo biti svjesni da u mnogim slučajevima proizvodi na biološkoj osnovi trenutačno ne mogu troškovno konkurirati fosilnim alternativama. Mogući instrumenti za jačanje održivih poduzeća i olakšavanje prelaska iz laboratorija na proizvodnju mogu uključivati ekološke oznake, pojednostavnjenje regulatornih postupaka, poticanje rješenja na biološkoj osnovi putem javne nabave, utvrđivanje relevantnih industrijskih standarda i potencijalno uvođenje zahtjeva za udio sadržaja biološkog podrijetla za odabrane kategorije proizvoda, na temelju pomnog razmatranja i dijaloga sa svim relevantnim dionicima.

Budem li potvrđena kao povjerenica, strategiju namjeravam oblikovati uz uključiv i otvoren dijalog s institucijama i dionicima u EU-u. Obvezujem se da ću strategiju poduprijeti najnovijim znanstvenim dostignućima, na temelju rezultata, spoznaja i istraživanja od posljednjeg ažuriranja strategije 2018., uključujući Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo u okviru programa Obzor Europa s proračunom od 2 milijarde eura. Razmišljajući o budućnosti trebamo utvrditi i kojim su područjima potrebna ključna ulaganja u tehnologije, sektore, proizvode ili materijale koji će potaknuti širenje biogospodarstva i istovremeno riješiti nedostatke biomase. Konkretno, trebamo podupirati održivu nabavu, što više koristiti sekundarne sirovine kao što su otpad od hrane i poljoprivrede te što duže odgađati korištenje biomaterijala za proizvodnju energije.

Pitanje Odbora za industriju, istraživanje i energetiku

8. Kako planirate doprinijeti planu za čistu industriju? Koje mjere u tom pogledu predviđate za akt o kružnom gospodarstvu, posebno u pogledu kritičnih sirovina? Kako planirate ostvariti cilj nulte stope onečišćenja i koje bi mjere, po vašem mišljenju, trebalo uključiti u novi paket za kemijsku industriju? Imate li u tom kontekstu neke konkretne planove za perfluoralkilne i polifluoralkilne tvari? Koje mjere planirate predložiti u okviru europske strategije za otpornost vodoopskrbe u pogledu energetskog, industrijskog i digitalnog sektora? Kako namjeravate dodatno razviti inicijativu novi europski Bauhaus?

Plan za čistu industriju sadržavat će načine za poticanje naše konkurentnosti, otpornosti i strateške autonomije i istodobno postizanje klimatske neutralnosti. Cilj mu je ojačati konkurentnost industrije i maksimalno iskorištavanje čistog i kružnog gospodarstva kako bi se smanjilo onečišćenje, iscrpljivanje resursa i gubitak bioraznolikosti. S izvršnom potpredsjednicom za čistu, pravednu i konkurentnu tranziciju, izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju i povjerenikom za klimu, nultu neto stopu emisija i čisti rast surađivat ću na planu za čistu industriju kako bi se postavio temelj za dekarbonizaciju industrije i prelazak na resursno učinkovito, kružno i čisto gospodarstvo. Kružni pristupi unaprijedit će produktivnost resursa i korištenje sekundarnih sirovina, zbog čega ih valja integrirati u plan za čistu industriju.

Želim da se aktom o kružnom gospodarstvu uklone preostale prepreke prelasku na kružno gospodarstvo. Prema izvješćima Lette i Draghija te su prepreke nedostatak učinkovitog kružnog jedinstvenog tržišta za otpad, sekundarne materijale i održive proizvode, slaba potražnja za sekundarnim sirovinama i cijene primarnih sirovina koje ne odražavaju njihove vanjske učinke. Stoga će se u procjeni učinka akta o kružnom gospodarstvu ispitati problemi povezani s potražnjom i ponudom sekundarnih sirovina. Na tome ću surađivati i s dionicima iz tog područja. Konkretno mjere temeljit će se na toj procjeni i povratnim informacijama dionika. U svakom slučaju, za uspješno kružno gospodarstvo bit će važna i provedba već postojećih propisa. U svojem odgovoru na 4. pitanje opisala sam tri sastavnice koje treba razmotriti. Želim ih osmisliti tako da se za poduzeća koja sudjeluju u kružnom gospodarstvu ostvare sva moguća pojednostavnjenja. Pritom valja omogućiti proizvođačima sekundarnih sirovina da svoje proizvode prodaju na cijelom jedinstvenom tržištu, pod jednakim uvjetima u svim državama članicama.

Kružni pristupi bit će presudni za postizanje referentne vrijednosti od 25 % recikliranih strateških sirovina iz akta o kritičnim sirovinama do 2030. Zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi osigurati da se proizvodi koji sadržavaju kritične sirovine dizajniraju tako da budu trajni i da se mogu popraviti i reciklirati. Proizvođači poteškoće imaju i sa sirovinama koje nisu nužno „kritične”. Mnoge od njih (čelik, cement, plastika, biomaterijali itd.) imaju znatan ugljični otisak, a brojna poduzeća u EU-u moraju ih uvoziti iz trećih zemalja, zbog čega su ta poduzeća osjetljiva na nestabilnost cijena i nestašice u opskrbi, a EU osjetljiviji sa stajališta strateške autonomije.

Kao što sam već objasnila u odgovoru na 5. pitanje, mjere iz Akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja iz 2021. dosad su već provedene ili se naveliko provode. U skladu s predsjedničnim političkim smjernicama, prioritet u narednim godinama bit će provedba i podupiranje država članica, uključujući regije i ruralne i urbane zajednice, u tome da mjere ostanu djelotvorne i postignu predviđene rezultate.

U tim političkim smjernicama poziva se na donošenje paketa za kemijsku industriju u okviru čistog industrijskog plana. Obvezujem se da ću zajedno s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju 2025. pripremiti zakonodavni prijedlog o reviziji Uredbe REACH, kao što sam već navela u odgovoru na 5. pitanje, s ciljem pojednostavnjenja i modernizacije tog regulatornog okvira kako bi se podržala održiva konkurentnost i sigurnost u EU-u i još bolje zaštitilo zdravlje ljudi i okoliša.

Onečišćenje tla i vode PFAS-om prijetnja je ljudskom zdravlju i okolišu te sa sobom nosi velike društvene i gospodarske troškove. U svojem odgovoru na 5. pitanje objasnila sam kako namjeravam pristupiti ograničenjima i uvjetima za uporabu PFAS-ova.

U 3. pitanju opisala sam svoje detaljne planove za europsku strategiju za otpornost vodoopskrbe. Važan dio te strategije bit će promicanje kružnosti i učinkovitosti potrošnje vode. Želim stvoriti nove prilike na tržištu za već ionako konkurentnu vodnu industriju EU-a. U području upravljanja vodama čak je 40 % patenata iz Europe, i nimalo ne sumnjam u potencijal naših poduzeća u tom sektoru.

Budem li potvrđena, promicat ću novi europski Bauhaus kao trajni katalizator europskog zelenog plana. Vjerujem da novi europski Bauhaus može približiti kružnost građanima, istraživačima i poduzećima u okviru posebnih projekata u državama članicama i njihovim regijama. Namjeravam na temelju dosadašnjeg uspjeha i koristiti instrumente financiranja za poticanje istraživanja, testiranja i demonstracije rezultata projekata u skladu s duhom Bauhauusa i njegovim trima temeljnim vrijednostima – održivošću, uključivanjem i estetikom. Cilj je povećati vidljivost i društvenu prihvaćenost čiste i pravedne tranzicije uz pomoć angažmana zajednice Bauhauusa i perspektive usmjerene na ljude. Blisko ću surađivati s izvršnim potpredsjednikom za koheziju i reforme, povjerenicom za *start-up* poduzeća, istraživanje i inovacije te povjerenicom za energetiku i stanovanje.

Pitanje Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača

9. Predsjednica Europske komisije u mandatom Vas je pismu pozvala da, zajedno s izvršnim potpredsjednikom za prosperitet i industrijsku strategiju, predvodite djelovanje u području akta o kružnom gospodarstvu kako bi se uspostavilo jedinstveno tržište otpada te da intenzivirate napore za razvoj jedinstvenog tržišta održivih proizvoda. Koja je Vaša vizija i koja su konkretna djelovanja, uključujući zakonodavne mjere, koja ćete slijediti tijekom narednih godina kako bi se ostvarili ti ciljevi?

Želim da se u provedbi zakona o kružnom gospodarstvu radi na uklanjanju preostalih prepreka prelasku na kružno gospodarstvo. Te prepreke uključuju nedostatak učinkovitog kružnog jedinstvenog tržišta za otpad, sekundarne materijale i održive proizvode, slabu potražnju za sekundarnim sirovinama i to što cijene primarnih sirovina ne odražavaju njihove vanjske učinke.

Stoga bih u okviru zakona o kružnom gospodarstvu htjela predložiti mjere na strani potražnje i ponude i istovremeno pojednostavniti taj regulatorni okvir, što stoji i u izvješćima Lette i Draghija. Sve posebne mjere temeljit će se na sveobuhvatnim procjenama učinka i stajalištima dionika. U svojim odgovorima na 4. i 8. pitanje već sam pojasnila svoju viziju i opisala korake koje namjeravam poduzeti.

Neću na sve primjenjivati isti, univerzalan pristup jer se problemi na strani ponude i potražnje razlikuju ovisno o sirovini. Pri svakoj mjeri za poboljšanje tržišta sekundarnih resursa uvažavat će se to što različiti proizvodi (npr. plastika, tekstil, metal, biomaterijali i nemetalni minerali) imaju različite značajke. Ideja mi je jedinstveno tržište za održive proizvode koje podupire konkurentnost i potrošačima nudi trajne, visokoučinkovite proizvode koji se mogu popraviti. To bi tržište osiguralo pravedne i uravnotežene uvjete za proizvođače u cijeloj Europi. Nastojeći pružiti više mogućnosti subjektima koji se bave recikliranjem, ponovnom proizvodnjom, popravcima i obnovom stvarali bismo nova radna mjesta na različitim razinama vještina i u svakoj državi članici, što bi potaknulo gospodarski rast i održivost.

Budem li potvrđena kao povjerenica, koordinirat ću rad na donošenju prvog plana rada za Uredbu o ekološkom dizajnu za održive proizvode u prvoj godini mojeg mandata. U tom planu utvrdit će se ključne kategorije proizvoda na koje će se primjenjivati novi kriteriji za ekološki dizajn, a prednost će se dati potrošačkim i industrijskim proizvodima s velikim učinkom. Obvezujem se da ću te nove standarde temeljiti na transparentnom savjetovanju

i aktivnom sudjelovanju dionika u Forumu za ekološki dizajn. Namjeravam uvesti zahtjeve kojima se produljuje životni ciklus materijala i proizvoda unutar gospodarstva EU-a, a za potrošače i poduzeća smanjuju troškovi i administrativno opterećenje.

Naposljetku, kad je riječ o jedinstvenom tržištu za otpad, već radimo na rješenju za problem rascjepkanosti tržišta EU-a tako što uklanjamo razlike u prenošenju, tumačenju i primjeni zakonodavstva o otpadu. Međutim, jedinstveno tržište za otpad i sekundarne resurse i dalje ne funkcionira bez poteškoća. Moramo ukloniti sve do zadnje prepreke. Na primjer, usklađivanjem pristupa kriterijima za prestanak statusa otpada i proširenoj odgovornosti proizvođača može se dodatno ojačati jedinstveno tržište za otpad i nastale sekundarne sirovine.

Pitanje Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

10. Poljoprivreda i šumarstvo najveći su korisnici zemljišta u EU-u i stoga znatno doprinose postizanju ciljeva EU-a u području klime i bioraznolikosti. Kako namjeravate uravnotežiti ciljeve zaštite biološke raznolikosti i očuvanja prirode s jedne strane te održavanja poljoprivredne proizvodnje i jamčenja sigurnosti opskrbe hranom i održive upotrebe biomase s druge strane? Kako planirate povećati otpornost vodoopskrbe u poljoprivredi u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje? Koje su vaše ideje za pružanje doprinosa viziji za hranu i poljoprivredu? Kako ćete osigurati da sektori poljoprivrede i šumarstva budu uključeni u strategiju za biogospodarstvo?

Strateški dijalog o budućnosti poljoprivrede EU-a usmjerio je naš rad na stvaranju društveno odgovornih, gospodarski profitabilnih i ekološki održivih poljoprivredno-prehrambenih sustava. Budem li potvrđena, namjeravam blisko surađivati s povjerenikom za poljoprivredu i hranu i na temelju ishoda tog strateškog dijaloga nastaviti rad na konkurentnosti, otpornosti i održivosti poljoprivrednog sektora EU-a.

Poljoprivrednici i šumari važni su kao upravitelji zemljišta i duboko povezani s prirodom. U proizvodnji neophodne, sigurne i visokokvalitetne hrane za sve nas oni ovise o zdravom tlu, čistoj vodi i zraku te bogatoj bioraznolikosti, a imaju i ključnu ulogu u njihovom očuvanju. Poljoprivredna zemljišta služe i kao ponori ugljika i izvori obnovljivih resursa za sektore biogospodarstva, npr. kao izvor biomase za industriju i energiju. Poljoprivrednici i šumari dobro znaju kako suše, poplave, šumski požari, nestašice vode i gubitak bioraznolikosti mogu utjecati na njihove životne uvjete i prihode. Te nepogode narušavaju zaštitu hrane i povećavaju rizike od organizama štetnih za bilje i bolesti životinja iz uzgoja. Oštrije natjecanje za resurse i zemljište može i dugoročno povećati troškove za društvo i gospodarstvo. Uvjerena sam da zajedničkom provedbom održivih poljoprivrednih praksi možemo zaustaviti smanjenje bioraznolikosti i pogoršanje kvalitete vode.

Poljoprivrednicima i šumarima moramo osigurati privlačne i stabilne prihode, koji će biti u skladu s njihovom ulogom u ostvarivanju ciljeva za prirodu, obnovu tla i očuvanje čiste vode i zraka. Kako bismo smanjili onečišćenje i očuvali kvalitetu tla, trebamo bolje upravljati hranjivim tvarima i pesticidima i osigurati da poljoprivreda ostane konkurentna, a u okviru mogućnosti našeg planeta. Svjesna izazova pred kojima se nalazimo, predano ću raditi na uravnoteženom rješenju u korist svih.

Osim već navedenog, moramo bolje integrirati primarne proizvođače u vrijednosni lanac biogospodarstva i iskoristiti njegov puni potencijal. U pripremi nove strategije EU-a za biogospodarstvo namjeravam se savjetovati i surađivati sa svim relevantnim dionicima, uključujući poljoprivrednike i šumare, kako bi se u obzir uzela i njihova stajališta i potrebe (vidjeti 7. pitanje).

Poljoprivrednici žive od toga što proizvode. Taj složeni sektor ovisi i o vremenskim uvjetima i o promjenjivim tržišnim cijenama. Ako želimo da poljoprivrednici prijeđu na okolišno održive prakse, moramo se vraćati na njihove potrebe i stajališta koja su posljednjih mjeseci podijelili s nama kako bismo osmislili i počeli primjenjivati nov pristup postizanju održivosti, podupiranju dekarbonizacije i očuvanju bioraznolikosti. Vjerujem u korist pozitivnih poticaja i nagrada, kao što je plaćanje usluga ekosustava, za promicanje očuvanja i održivog korištenja tih usluga. Budem li potvrđena, prednost ću dati mjerama koje su povoljne za prirodu i privatnim ulaganjima kao nadopuni javnom financiranju, a to će značiti ubrzavanje rada na kreditima za prirodu u bliskoj suradnji s dionicima, uključujući države članice, međunarodne partnere i organizacije.

Očekujem da će dva tekuća zakonodavna prijedloga o praćenju šuma i tla poboljšati praćenje i održivo gospodarenje šumama. Radujem se suradnji s Europskim parlamentom na tim pitanjima budem li potvrđena. Uvjerenam sam da moramo uvesti poticaje kako bismo uspostavili okvir u kojem će se šumari zalagati za poticati otporne šume koje doprinose bioraznolikosti, ublažavanju klimatskih promjena, prilagodbi tim promjenama i biogospodarstvu, kao i da trebamo dati priznanje za ono što se u tom području već poduzima. U tom kontekstu nastojat ću privlačiti i poticati privatno financiranje.